

Työn ja perheen asettamat paineet isille

Työn ja perheen yhteensovittaminen nykypäivän yhteiskunnassa vaikuttaa usein täysin mahdottomalta. Erityisesti isät joutuvat usein puun ja kuoren väliin niin omien toiveidensa, yleisten odotusten ja perheen taloudellisen tilanteen edessä. Isien halutaan osallistuvan perheen arkeen yhtä aktiivisesti kuin äitienkin samalla kun rooli perheen-elättäjänä on säilynyt edelleen vahvana.

Hyvä mies on

Minkälaiset ovat hyvän miehen kriteerit? Ajateltaessa tätä kysymystä sekä työnteon että perhe-elämän näkemyksistä käsin, voidaan päätyä muun muassa seuraavanlaisiin päätelmiin: Työntekijänä hyvä mies on ahkera, sata prosenttisesti työhön panostava ja lisäksi oman elämänsä kuin myös ympäröivän yhteiskunnan kannalta työnteon taloudellisen merkittävyyden ymmärtävä. Hyvä isä puolestaan on perheelleen aikaa antava, lasten kanssa leikkivä ja kotitöitä tekevä hoivaava iskä. Todellisuus kuitenkin yhä edelleen on se, että useimmat miehet kokevat olevansa sitä parempia perheen isiä, mitä enemmän he tekevät työtä ja tuovat perheen elämiseen tarvittavan varallisuuden (Mauno &. 2008). Kotona yhteisiä lapsia hoitavan äidin sekä myös lasten näkökulmasta ilmiö saattaa näyttäytyä kuitenkin tietynlaisena välinpitämättömyytenä perheen kanssa vietettävää yhteistä aikaa kohtaan.

Äidin ja isän yhteiskunnalliset tai kulttuuriset rooli- jaot

Nykypäivänäkin nähdään miehen oikeudeksi ja velvollisuudeksi perheen elättäminen, kun naisilla puolestaan katsotaan olevan oikeus lasten hoitoon. Suomalaisessa yhteiskunnassa tunnetusti nainen panostaa miestä enemmän työn ja perheen yhteensovittamiseen. Tämä näkyy erityisesti siinä, että naiset käyttävät miehiä aktiivisemmin hyväkseen perhe- ja vanhempainvapaita. Työn ja perheen yhteensovittamiseen liittyviä ilmiöitä on myös selitetty sillä, että yhä edelleen yhteiskunnassa vallalla olevat sukupuolisidonnaiset työjaot estävät erityisesti juuri miehiä vapautumasta normeista ja kulttuurista. (Mauno &. 2008) Yhteiskunnassa on ollut yleistymässä keskustelu miesten velvollisuudesta osallistua perheen arkeen niin lasten hoidon kuin kotitöiden näkökulmasta. Keskusteluissa asia vaikuttaa olevan jo lähes itsestäänselvyys. Todellisuutta kuitenkin on, että miesvaltaisten alojen työyhteisöt harvemmin kannustavat miehiä esim. vanhempainvapaisiin. Kuinka moni miesvaltaisten alojen yhteisö on valmis joustamaan ja mukautumaan esimerkiksi siihen, että isä jää kotiin hoitamaan sairasta lasta? Tämä ilmiö on kuitenkin enemmän sääntö kuin poikkeus naisvaltaisilla aloilla. Hyvinkin lyhyellä varoitussajalla naiset ovat valmiita paikkaamaan toistensa työtehtäviä perhe-elämän niin vaatiessa.

Perhe ja työ

Työnantaja vaatii ajallista panostusta, tehokkuutta ja tulosta ja perhe puolestaan odottaa aikaa, keskittymistä ja rentoutta. On lähes itsestään selvää, että perhe näkee miehen työteon tarpeellisuuden, ainakin taloudellisen puolen, mutta näkeekö työnantaja työntekijän perheellisyyden positiiviset puolet?

Tutkimuksissa on todettu, että perheellinen työntekijä voi paremmin kuin perheetön. Perhe ja työ antavat molemmat ihmiselle oman elämän kannalta olennaisia asioita sekä täyttävät tietyt perustarpeet. Työ ja perhe tulisikin ennemmin nähdä toisiaan täydentävinä asioina, joiden tulisi toimia vuorovaikutuksessa keskenään.

Vaatimuksia tulee ja toiveita satelee milloin miltäkin suunnalta, mutta mihin asti ihmisen voimavarat loppujen lopuksi voivat yletä? Missä kohdin kuvaan astuu oikeutettu itsekkyyks. Valinnat tietysti riippuvat pitkälti omasta kokemusmaailmasta ja totutusta elintasosta. Kaikkea ei ainakaan nyky-yhteiskunnan mallin mukaan voi saada, joten mitä tulisi jättää pois? Vai tarvitseeko mistään lopulta luopua? Olisiko mahdollista saada ymmärrystä, yhteistyötä ja joustoa niin työnantajan puolelta perhe-elämää kohtaan kun myös päinvastoin. Toisaalta, tämän päivän vaatimukset miehiä kohtaan ei ole sen kummoisempia kuin naisiakaan kohtaan. Mies on täydellinen kun hän täyttää samat kriteerit kuin täydellinen nainen: päivä täyttyy töistä, ylitöistä, kotitöistä, lasten hoidosta jne. Edellisen johdosta herää kysymys, ovatko vaatimukset kohtuullisia vai pitäisikö niitä muokata.

Lähteet:

Ulla Kinnunen & Taru Feldt & Saija Mauno. Työ leipälajina: Työhyvinvoinnin psykologiset perusteet. Otavan Kirjapaino Oy: Keuruu 2008.

Työterveyslaitos. (www.ttl.fi)